

Seat No. : _____

FA-131
March-2007
Hindi (Second Subsidiary)
Paper-VII

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

૧. ‘નારંગિયાં’ કહાની કી કથાવસ્તુ લિખકર ઉસકા ઉદ્દેશ્ય સ્પષ્ટ કીજિએ । (૧૨)
અથવા
‘બાદલોં કે ઘેરે’ કહાની કા સારાંશ લિખકર ઉસકે શીર્ષક કી સ્પષ્ટતા કીજિએ ।
૨. ભાઈરામસિંહ કા ચરિત્ર-ચિત્રણ કીજિએ । (૧૨)
અથવા
‘યહી સચ હૈ’ કહાની કે આધાર પર દીપા કી ચારિત્રિક વિશેષતાએ લિખિએ ।
૩. સંક્ષિપ્ત ટિપ્પણી લિખિએ । (૧૨)
(અ) ‘ઠાકુર કા કુઆં’ કહાની કા ઉદ્દેશ્ય ।
અથવા
(અ) રામશરણ કા ચરિત્ર-ચિત્રણ ।
(બ) ‘છિપકલી’ શીર્ષક કી સાર્થકતા ।
અથવા
(બ) ‘નેલ કટર’ કહાની કી માં ।
૪. (અ) હિન્દી મેં અનુવાદ કીજિએ : (૧૦)
વૃક્ષો આપણાં મિત્રો છે. તે આપણને જે જોઈએ તે બધું જ આપે છે. તે ખાવા માટે ફળો આપે છે. તે જીવવા માટે પ્રાણવાયુ આપે છે. ઘરના સુશોભન માટે રાચરચીલું આપે છે. પશુ-પક્ષીઓ માટે આશ્રયસ્થાન આપે છે. વૃક્ષો વરસાદ લાવે છે. જમીનનું ધોવાણ અટકાવે છે. પૃથ્વી પરનું પર્યાવરણ જાળવવા ખૂબ જ મદદરૂપ થાય છે. તે એક સંતની માફક બધી જ વસ્તુ સહન કરતાં શિખવાડે છે.
અથવા
(અ) હિન્દી મેં અનુવાદ કીજિએ :
Trees are our friends. They give all that we want. They give fruits to eat. They give oxygen for life. They give furniture for house decoration. They give shelter to birds and animals. Trees bring rain. They stop soil washing (erosion). They help us very much to protect the environment on the earth. They teach to bear all like a saint.

- (ब) निम्नलिखित वाक्यों को सुधारकर फिर से लिखिए । (किन्हीं पाँच) (५)
- (१) तब शायद यह काम जरूर हो जायेगा ।
 - (२) मैं आपका दर्शन करने आया हूँ ।
 - (३) पानी हमारा खुराक है ।
 - (४) चरखा कातना चाहिए ।
 - (५) मैं आपका विश्वास करता हूँ ।
 - (६) मैं गाने की कसरत करता हूँ ।
 - (७) छात्र पढ़ते हैं ।
- (क) निम्नलिखित मुहावरों के अर्थ देकर वाक्य में प्रयोग कीजिए : (किन्हीं पाँच) (५)
- (१) दिल बढना ।
 - (२) गिड़गिड़ाना ।
 - (३) पुलकित होना ।
 - (४) तंग आ जाना ।
 - (५) चूर-चूर हो जाना ।
 - (६) कलेजा मजबूत करना ।
 - (७) करवटें बदलना ।
५. (क) निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर एक-एक वाक्य में लिखिए : (५)
- (१) सिंह ने आदमी के बारे में क्या कहा ?
 - (२) पिता ने लम्बे समय से क्या पढ़ा था ?
 - (३) गोधन का हुक्का-पानी क्यों बंद कर दिया ?
 - (४) सारा गाँव किससे डरता था ?
 - (५) अज्ञेय का पूरा नाम क्या है ?
- (ख) योग्य विकल्प चुनकर रिक्त स्थानों की पूर्ति कीजिए । (५)
- (१) गंगी _____ की पत्नी थी । (साहू, जोखू, किसान)
 - (२) मैं बड़ा _____ आदमी हूँ । बोटी-बोटी काट डालूँगा । (घातकी, जालिम, भयानक)
 - (३) नेल कटर में नीले रंग का एक _____ बना था । (पिरामिड, सितार, चक्र)
 - (४) वह मेरे दूर के _____ की लड़की थी । (भाई, चाचा, मौसा)
 - (५) दो टाँगोंवाला आदमी _____ जीव नहीं है । (विश्वासी, ईमानदार, दयालु)
- (ग) उचित जोड़े मिलाइए । (४)
(अ)	(ब)
(१) पंचलाइट	(१) उदय प्रकाश ।
(२) नेल कटर	(२) अमरकान्त ।
(३) छिपकली	(३) फणीश्वरनाथ रेणु ।
(४) तत्सत्	(४) जैनेन्द्र कुमार ।
	(५) कृष्णा सोबती ।